

El festival d'estiu de Barcelona

◀◀◀

Malsons infantils

Els aclamats Peeping Tom exploren al TNC la ment d'una nena amb 'Kind'

|| MARTA CERVERA
BARCELONA

Peeping Tom acomiada la seva trilogia sobre la família amb *Kind (Nen)*, un espectacle que aprofundeix en el món de la infància. La dramaturgia segueix la lògica d'una ment infantil. Hi pot haver canvis bruscos, escenes sense aparent connexió entre si. La premiada companyia belga de dansa teatre, els fundadors i directores de la qual, Gabriela Carrizo i Franck Chartier, es van establir a Barcelona fa cosa d'un any, no mostra la cara més amable de la infància. *Kind* es recrea especialment amb els instints més bàsics, com la por, el desig, la crueltat i l'amor.

Després de parlar de la figura paterna a *Vader* i de la materna a *Moeder*, ara penetren en el món infantil. Ho fan a través d'una nena que en escena interpreta Eurudike De Beul, *mezzosoprano* de la companyia, i cinc ballarines: Marie Gyselbretcht, Jun-Mok Jung, Brandon Lagaert, Yi-Chun Liu i Maria Carolina Vieira. S'hi han afegit figurants, entre ells una nena d'uns 8 anys. El que té d'especial aquest muntatge respecte als anteriors és que

s'ha treballat al Teatre Nacional de Catalunya (TNC) -on avui s'estrena amb les entrades esgotades-, productor de l'espectacle juntament amb el Royal Flemish Theater de Brussel·les, el Festival Grec i el Theater im Pflanzbau de Ludwigshafen, d'Alemanya.

L'escenografia porta l'espectador a un bosc envoltat per penya-segats, un lloc sense escapadòria. S'ha fet amb elements escènics pertanyents a altres obres del TNC, on la companyia va fer una residència artística. Les muntanyes de Montserrat que apareixien a *Els jocs florals de Can Prosa*, per exemple, són un d'aquestes peces.

Violència congènita

Tot i que sovint es relacionen els conceptes d'innocència amb infància, la companyia ha orientat el seu espectacle cap a una perspectiva més fosca i pertorbadora. «**La violència està en nosaltres des que naixem**», expliquen Carrizo i Chartier, que en aquesta creació qüestionen els aspectes perversos en la formació de la identitat. Tot i que hi ha humor, l'obra està immer-

►► Un món inquietant ► Un moment de 'Kind', nova obra de dansa teatre de Peeping Tom.

L'obra intenta penetrar en l'esperit d'una nena que construeix la seva idea del món

sa en una atmosfera inquietant, allunyada del món feliç. «**Reflexioneu coses que vam veure en els nens amb qui vam començar a treballar buscant idees per a l'obra**». Entre d'altres, la territorialitat, la violència, els canvis d'humor, la imaginació i la por d'estar sols. «**La preparació del muntatge va coincidir amb les eleccions al Brasil. Hi ha dues ballarines d'aquest país en la companyia. La seva preocupació pel que passava i pel món que deixarem a les noves generacions va fer que l'obra fos més violenta**», recorden.

Com en els seus anteriors espectacles, realitat i ficció s'en-

trecreuen. L'obra intenta penetrar en la ment d'una nena que construeix la seva idea del món «sense biaix moral», però sí marcada per la història familiar. Les teories dels psicoanalistes hongaresos Nicolas Abraham i Maria Török indiquen que els tabús o traumes familiars poden traspasar generacions posteriors. «**Les nostres creacions solen portar a col·lació el costat fosc. Allò que ens pertorba**».

Durant el procés de creació els va influir el treball d'artistes del *Club dels 27*, genis de la música que van morir a aquesta edat. Alguns dels seus temes s'utilitzen en el muntatge. ≡

Un brutal exercici de memòria

CRÒNICA Blanca Portillo es llueix a 'El cartógrafo', de Mayorga

|| M. C.
BARCELONA

Impressionant exercici teatral el de Blanca Portillo i José Luis García-Pérez al teatre Goya amb *El cartógrafo*. El muntatge, estrenat fa un any i mig, arriba molt rodat a Barcelona. Un reviu l'horror del gueto de Varsòvia, la denigració i persecució nazi als jueus, però també descobreix les ganes d'esborrar les seves empremtes en aquesta impactant obra contra l'oblit escrita i dirigida per Juan Mayorga.

La paraula brilla en aquest muntatge gràcies a una excel·lent interpretació dels dos actors que, com si fossin mèdiums, es transformen en els 12 personat-

ges de l'obra. Són capaços de fer creïble la història sense necessitat ni tan sols de canviar de vestuari. Només amb el to de la veu, la corporalitat que adopten els seus cossos en funció del personatge. Portillo encarna des d'una nena a una senyora gran, així com la dona d'un funcionari que s'obsessiona amb la llegenda d'un mapa. I brilla en tots. Al seu costat creix García-Pérez encarnant la resta de personatges. Només amb el seu art són capaços de fer imaginar al públic una cosa que mai es veu: el mapa del gueto de Varsòvia que un avi intenta dibuixar amb l'ajuda de la seva neta.

Van vestits igual des de principi a final, amb un simbòlic color

vermell que impregna fins a les cadires, gairebé l'únic element en una escenografia minimalista. I sense necessitat de maquillatge ni disfressa aconsegueixen que el públic connecti amb aquesta horrible part de la història àmpliament documentada.

REALITAT I FICCIÓ // A poc a poc tot a l'obra va encaixant en les diferents situacions, sentiments i dades clau per imaginar aquest mapa de l'horror que cadascú imagina en la seva ment. Mayorga ho aconsegueix barrejant realitat i ficció, sentiments i informació, en aquesta obra que viatja entre passat i present plena de detalls que ajuden a entendre per què

►► José Luis García-Pérez i Blanca Portillo, durant la funció.

no es van rebel·lar els jueus de Varsòvia quan els nazis els van confinar en una àrea de la ciutat primer i després els van executar en camps de concentració.

El primer dia de funció, des d'aquest començament en el qual els actors surten descalços

a escena cinc minuts abans del previst per anar preparant a l'escenari fins al commovedor final, no es va sentir ni una tos ni un soroll. El públic va seguir enganxat a aquest meravellós exercici interpretatiu de principi a final. Brutal. ≡